

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **J. S.**, zastoupeného Mgr. Zbyňkem Čermákem, advokátem se sídlem Pardubická 298, Hradec Králové, proti žalovanému **řediteli Policie České republiky správy Východočeského kraje**, se sídlem Ulrichovo náměstí 810, Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ve věcech služebního poměru ze dne 16. 3. 2006, č. 642, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30 Ca 22/2006, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 10. 2006, č. j. 30 Ca 22/2006 – 39,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ve věcech služebního poměru ze dne 9. 5. 2005, č. 302, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí ředitele Policie České republiky Okresního ředitelství Trutnov ve věcech služebního poměru ze dne 4. 3. 2005, č. OŘTU-138/2005 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a toto napadené rozhodnutí potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“; s účinností od 1. 1. 2007 zrušen a nahrazen zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů – pozn. soudu), propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky. Žalobce měl porušit služební přísahu zvlášť závažným způsobem tím, že v době, kdy byl pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Trutnově ze dne 21. 6. 2006, sp. zn. 3 T 69/2004, ve znění usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 11. 2004, sp. zn. 11 To 417/2004, uznán vinným ze spáchání trestného činu a byl mu mj. uložen trest zákazu činnosti spočívající

v zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku, řídil při výkonu plánovaných služeb v místě svého funkčního zařazení v několika případech služební motorová vozidla Policie České republiky, čímž nerespektoval uložený trest. Současně zvlášť závažným způsobem porušil služební povinnosti vymezené v § 28 odst. 1 písm. a) a c) zákona o služebním poměru, když i přes shora zmíněný pravomocný trest řídil motorové vozidlo, přičemž skutečnost v podobě uloženého trestu nadřízenému neohlásil, přestože se jednalo o okolnost, která podstatným způsobem ohrozila nebo ztížila výkon služby.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou a Krajský soud v Hradci Králové jej rozsudkem ze dne 13. 1. 2006, č. j. 30 Ca 27/2005 - 33, pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud uvedl, že napadené rozhodnutí žalovaného nevychází z nezpochybnitelně zjištěného skutkového stavu věci, neboť žalovaný v řízení neobjasnil, zda žalobce služební motorová vozidla skutečně řídil sám, nebo je pouze fakticky převzal, ale řídil je někdo jiný. V tomto jednání byl spatřován hlavní důvod pro žalobcovo propuštění ze služebního poměru a zjištění těchto skutečností bylo, s ohledem na požadavky § 124 odst. 1 zákona o služebním poměru, nezbytné pro přesné objasnění skutkového stavu věci a zákonnost rozhodnutí. Soud konstatoval, že rozhodnutí bylo v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovanému uložil odstranit tyto nedostatky, spolehlivě objasnit skutkový stav věci při doplnění dokazování podle § 130 zákona o služebním poměru, zda žalobce vozidla skutečně řídil a provést výklad a úsudek o obsahu a rozsahu neurčitých právních pojmů *porušení služební přísahy zvlášť závažným způsobem a porušení služebních povinností zvlášť závažným způsobem*. Na základě těchto závěrů měl žalovaný tyto konfrontovat se skutkovými zjištěními a usoudit, zda a kterým jednáním žalobce naplnil důvody podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru.

Žalovaný vydal ve věci dne 16. 3. 2006 nové rozhodnutí ve věcech služebního poměru, č. 642, kterým opětovně zamítl odvolání žalobce a napadené prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Uvedl v něm, že podkladem pro rozhodnutí se též staly protokoly ze dne 20. 2. a 23. 2. 2006, sepsané senátem poradní komise žalovaného, s bývalými služebními kolegy žalobce. Na základě provedeného dokazování žalovaný dospěl ke skutkovým zjištěním, že žalobci byl dne 8. 11. 2004 pravomocně uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku, přičemž o výsledku trestního řízení a pravomocně uloženém trestu žalobce neinformoval žádného ze služebních funkcionářů a informován nebyl nikdo z jeho služebních kolegů. Vlivem doručení odsuzujícího pravomocného rozsudku služebnímu funkcionáři dne 15. 2. 2005 bylo zahájeno šetření, jehož výsledkem bylo zjištění, že v době právní moci odsuzujícího rozsudku žalobce v několika případech řídil služební motorová vozidla, což doložily jak knihy provozu a zápisy jednotlivých jízd, ale především výpovědi služebních kolegů - spolujezdců. Žalovaný sdělil, že žalobce svým jednáním naplnil oba důvody pro propuštění podle § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, a to zvlášť závažným způsobem a úmyslně, kdy jako policista měl být příkladem při respektování rozhodnutí a právních předpisů, navíc v minulosti byl již soudně trestán. Konáním jsoucím v rozporu s uloženým trestem žalobce porušil služební přísahu podle § 6 odst. 2 zákona o služebním poměru, přičemž skutečnost v podobě uloženého trestu nadřízenému neohlásil, přestože se jednalo o okolnost, která podstatným způsobem ohrozila nebo ztížila výkon služby, čímž se dopustil porušení základních povinností policisty podle § 28 odst. 1 písm. a) a c) zákona o služebním poměru.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 13. 10. 2006, č. j. 30 Ca 22/2006 - 39, žalobu žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítl. Neztotožnil se se žalobními námitkami spočívajícími v tvrzeném porušení základních práv žalobce, porušení ustanovení o řízení

ve věcech služebního poměru, neaplikaci správního řádu a v promlčení a zániku práva. Žalovaný měl podle názoru žalobce, při vytknutí vad řízení soudem v předcházejícím žalobním řízení, prvostupňové rozhodnutí zrušit a nikoli sám ve věci konat řízení, provést důkazy a jejich hodnocení, čímž byl žalobce zkrácen na svých základních právech v podobě možnosti vyjádření se k rozsahu dokazování, navrhování důkazů, právu hájit se; byl rovněž zbaven možnosti podat řádný opravný prostředek. K této žalobní námitce soud uvedl, že nezjistil, že by došlo na straně žalovaného k procesním pochybením. Bez zrušení prvostupňového rozhodnutí, v zájmu bezodkladného vyřízení věci, případ řešila poradní komise žalovaného a žalovaný vydal rozhodnutí. Žalobce byl o složení senátu poradní komise informován oznámením doručeným mu dne 24. 2. 2006, kdy byl též poučen o možnosti účastnit se jednání senátu, pokud o to požádá. Zbýlé námitky, že žalovaný neaplikoval správní řád, že dokazování postupem § 130 zákona o služebním poměru přísluší pouze služebnímu funkcionáři v prvním stupni, že vytýkané vady nebylo možné odstranit v odvolacím řízení a že rozsah dokazování byl v odvolacím řízení širší, označil soud jako účelové a nedůvodné.

K námitce promlčení soud sdělil, že § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru, upravující lhůty, v nichž musí být rozhodnuto o propuštění ze služebního poměru z důvodu § 106 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, se na posuzovanou věc vztahuje. Uvedl, že pravomocný odsuzující rozsudek byl služebnímu funkcionáři doručen dne 15. 2. 2005, potřebná lhůta k rozhodnutí počala běžet dnem následujícím, přičemž vlastní prvostupňové rozhodnutí bylo za přítomnosti žalobce vyhlášeno dne 7. 3. 2005 a téhož dne jej také žalobce převzal. Soud uzavřel, že se tomu tak stalo v otevřených zákonných lhůtách, kdy k námitce žalobce dodal, že běh lhůt se vztahuje nikoli na řízení odvolací, ale na doručení rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, přičemž podle stanoviska Nejvyššího soudu S 296/99 – Sb. NS 2000, nemusí toto rozhodnutí ve lhůtách nabýt právní moci. S ohledem na tyto skutečnosti soud neshledal žalobní námitky důvodnými a žalobu proto zamítl.

Včasnou kasační stížností z důvodů nezákonného postupu v odvolacím řízení a pro marné uplynutí roční objektivní lhůty pro rozhodnutí služebního funkcionáře, napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) rozsudek krajského soudu. V ní uvedl, že při odvolacím řízení nebyl aplikován správní řád, ačkoli v úvahu přicházela jeho subsidiární aplikace a právní úprava odvolacího řízení tak není upravena vedle služebního zákona jen ve vyhlášce č. 282/2002 Sb. Při vázanosti zrušovacím rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové, v odvolacím řízení žalovaný nerozhodoval na základě podaného odvolání stěžovatele, ale pouze na základě shora uvedeného zrušovacího rozsudku. Odvolací orgán postupoval nezákonně, pokud prvostupňové rozhodnutí nezrušil a věc nevrátil služebnímu funkcionáři, který ho vydal, k dalšímu řízení pro podstatné vady řízení, jimiž bylo zatíženo celé řízení ve věci služebního poměru.

Další námitkou stěžovatel sdělil, že vyrozumění o zahájení řízení před odvolacím orgánem, složení senátu poradní komise s poučením o možnosti účastnit se jejího jednání, mu bylo doručeno dne 24. 2. 2006. K tomu dodal, že vlastní dokazování před senátem poradní komise proběhlo již ve dnech 20. 2. a 23. 2. 2006, tedy dříve, než byl o jeho jednání vyrozuměn. Z toho stěžovatel dovodil, že byl tímto postupem zkrácen na svých procesních právech, neboť senát jednal v době, kdy o jeho jednání, složení a možnosti osobní účasti na jeho jednání nebyl stěžovatel poučen a vyrozuměn. V tom stěžovatel shledal porušení práva na spravedlivý proces garantovaného mu čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neboť nebyl přítomen výslechu svědků, nemohl jim klást otázky, nemohl se seznámit se svědeckými výpověďmi a listinnými důkazy, nemohl uplatnit návrhy na doplnění dokazování, čímž ve svém důsledku byl zbaven možnosti podat řádný opravný

prostředek. Podotkl navíc, že dokazování v rozsahu uplatněném žalovaným přísluší služebnímu funkcionáři pro řízení v prvním stupni.

Stěžovatel rovněž namítl nesprávný postup soudu, jenž jej nevyrozuměl o tom, zda se k jeho žalobě, a případně jak, vyjádřil žalovaný, čímž ani nemohl podat repliku. Poslední stížnostní námitkou upozornil na pochybení soudu, který plně nepřihlédl k žalobní námitce promlčení a současně i zániku práva, podle níž poslední rozhodnutí žalovaného obdržel až dne 23. 3. 2006, kdy již marně uplynula roční lhůta od zjištění důvodu propuštění. Použitím analogie odkázal na úpravu zániku odpovědnosti za kázeňský přestupek, kdy ve lhůtách musí rozhodnutí současně nabýt právní moci. Současně podle § 146 zákona o služebním poměru uplatnil námitku zániku práva, neboť mu nebylo doručeno rozhodnutí ve lhůtě do jednoho roku ode dne, kdy důvod k propuštění vznikl. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl, aby rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 10. 2006, č. j. 30 Ca 22/2006 - 39, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění jeho rozhodnutí a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud při tom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanovením o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. V souladu s § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu prvního stupně, který může spočívat v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě též v jiné vadě řízení, mohla-li tato vada mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnými stížnostní námitky vytýkající nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ohledně promlčení, zániku práva (prekluze) a uplynutí roční objektivní lhůty pro rozhodnutí žalovaného. Podle § 146 odst. 1 zákona o služebním poměru se právo promlčí, není-li uplatněno v zákonné lhůtě. Odst. 3 téhož ustanovení upravuje institut prekluze práva, ke které dochází vlivem marného uplynutí lhůt k vykonání práva. K prekluzi, na rozdíl od promlčení, dochází jen v taxativně vymezených případech a přihlíží se k ní z úřední povinnosti. Jedním z taxativně uvedených případů, kdy nevykonáním práva dochází k jeho prekluzi, je § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru. Podle tohoto ustanovení o propuštění z důvodu § 106 odst. 1 písm. d) zákona

o služebním poměru může služební funkcionář rozhodnout pouze do dvou měsíců ode dne, kdy služební funkcionář důvod propuštění zjistil – tedy v subjektivní lhůtě, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl (v objektivní lhůtě), přičemž v těchto lhůtách musí být rozhodnutí policistovi též doručeno. Subjektivní lhůta přitom musí skončit nejpozději současně s koncem lhůty objektivní. Důvod propuštění vznikl okamžikem zvlášť závažného porušení služebních povinností a služební přísahy stěžovatelem dne 8. 11. 2004, jenž neoznámil skutečnost v podobě pravomocného odsuzujícího rozsudku a vykonával činnosti jím zakázané. Služební funkcionář tento důvod propuštění zjistil dne 15. 2. 2005, kdy se seznámil s pravomocným odsuzujícím rozsudkem a dnem následujícím počala běžet subjektivní dvoutměsíční lhůta. Rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru vydal služební funkcionář dne 7. 3. 2005, přičemž k témuž dni bylo stěžovateli doručeno. Z toho plyne, že prvostupňové rozhodnutí služebního funkcionáře bylo vydáno v průběhu lhůty objektivní i subjektivní, tedy v zákonné lhůtě od okamžiku, kdy důvod propuštění vznikl a služební funkcionář zjistil důvod propuštění. Krajský soud nepochybil, pokud uvedl, že ve smyslu § 106 odst. 3 ve spojení s § 146 odst. 3 zákona o služebním poměru postačí, vydal-li služební funkcionář rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru v prvním stupni a ve lhůtě bylo též prokazatelně doručeno. Tomuto závěru odpovídá i stanovisko pléna Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 1999, č.j. S 296/99, publikované jako Rc 9/2000, podle něhož se pro splnění podmínky uvedené v § 106 odst. 3 zákona o služebním poměru nevyžaduje, aby rozhodnutí služebního orgánu ve stanovených lhůtách též nabylo právní moci. Vlastní nabytí právní moci vydaného rozhodnutí se již ke splnění zákonných podmínek nevyžaduje. Nejvyšší správní soud podotýká, že se shora uvedené stanovisko a právní úprava vztahuje k rozhodnutí prvostupňovému, který vydal služební funkcionář. Pozdější rozhodnutí odvolacích orgánů - služebních funkcionářů již nerozhodují o propuštění, nýbrž o podaném odvolání. I z tohoto důvodu je třeba podmínku vydání rozhodnutí o propuštění v zákonných lhůtách považovat za splněnou. Nejvyšší správní soud v tomto uzavírá, že institut promlčení se s ohledem na výslovnou právní úpravu vycházející z prekluze, nepoužije, stejně nedůvodný je odkaz stěžovatele na analogické použití právní úpravy odpovědnosti za kázeňský přestupek.

Další stížnostní námitka vytýkala vadu řízení před krajským soudem. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem v tom, že krajský soud pochybil, když mu podle § 74 odst. 1 s. ř. s. nedoručil vyjádření žalovaného k žalobě. I přes toto pochybení krajského soudu nebyl stěžovatel, který poukazuje, že nemohl podat repliku, zkrácen na svých procesních právech natolik závažně, aby způsobilo a mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, a to již s ohledem k nemožnosti uplatnění dalších žalobních námitek po uplynutí zákonné lhůty (srov. ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s.). Ostatně předpokladem pro podání repliky je podle zákona její výslovné vyžádání soudem, ale i v případě, že žalobce by bez tohoto vyžádání repliku chtěl podat a podal, je - stejně jako v případě repliky vyžádané soudem – omezen shora uvedeným ustanovením § 71 odst. 2 s. ř. s. nepřipouštějícího rozšiřování žalobních bodů po uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby.

V poslední skupině námitek stěžovatel upozornil, že se žalovaný dopustil při zjišťování skutkového stavu věci a vedení řízení vad řízení, pro které mělo být jeho rozhodnutí krajským soudem zrušeno. Jednalo se o vady v podobě neaplikace správního řádu na řízení ve věcech služebního poměru, procesní pochybení v průběhu řízení před senátem poradní komise žalovaného a vlastního průběhu a rozsahu dokazování před žalovaným. Podle názoru Nejvyššího správního soudu vzhledem k tomu, že řízení ve věcech služebního poměru obsahuje vlastní procesněprávní úpravu danou zákonem č. 186/1992 Sb. je řízení upraveno tímto zákonem, přičemž vzhledem k nastavení působnosti zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu (s účinností od 1. 1. 2006 nahrazen zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem, ve znění

pozdějších předpisů – pozn. soudu), se jeho ustanovení neuplatní, a to ani subsidiárně. Krajský soud správně neshledal pochybení žalovaného v tom, když pro zrušení jeho rozhodnutí krajským soudem v předcházejícím řízení, znovu provedl dokazování v rozsahu nezbytném pro objektivní zjištění skutkového stavu věci. Rovněž i s ohledem na procesní ekonomii a požadavek rozhodování bez zbytečného odkladu, byl takový postup podle Nejvyššího správního soudu zákonný a vhodný. Zákon o služebním poměru neobsahuje žádné ustanovení, které by ukládalo odvolacímu orgánu automatickou povinnost po zrušovacím rozsudku krajského soudu prvostupňové rozhodnutí zrušit a věc vrátit do řízení v prvním stupni. Takovýto postup je realizovatelný podle § 133 odst. 4 zákona o služebním poměru za předpokladu, že je to vhodnější z důvodu rychlosti nebo hospodárnosti. Ani Nejvyšší správní soud neshledal žádný zákonný důvod k tomu, aby žalovaný věc vrátil služebnímu funkcionáři v prvním stupni. K poslední námitce, že dokazování proběhlo ve dnech 20. a 23. 2. 2006, zatímco stěžovateli oznámení o složení senátu poradní komise s vyrozuměním, že může být jejímu jednání účasten, požádá-li o to, bylo doručeno až 24. 2. 2006, Nejvyšší správní soud uvádí, že ve smyslu § 109 odst. 4 s. ř. s. se jedná o novou skutečnost, kterou stěžovatel uplatnil poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí krajského soudu, tedy až v kasační stížnosti. Z tohoto důvodu k ní Nejvyšší správní soud nepřihlíží, neboť ze soudního spisu a podané žaloby nevyplývá, že by tuto vadu stěžovatel dříve výslovně namítl. Nejvyšší správní soud podotýká, že právní úprava doručování v řízení ve věcech služebního poměru se podle § 155 zákona o služebním poměru řídí příslušnými ustanoveními zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (s účinností od 1. 1. 2007 nahrazen zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce - pozn. soudu). Podle § 266a zákoníku práce z roku 1965 účinného v době řízení, se písemnost doručovaná nezastiženému zaměstnanci uloží u držitele poštovní licence (na poště) po dobu 10 dnů. Podle doručanky založené ve spise byla zásilka uložena 9. 2. 2006, přičemž stěžovatel si ji vyzvedl až dne 24. 2. 2006. Zásilka již v tuto dobu měla být podle zákona vrácena zpět Policii ČR jako nedoručitelná.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. nejsou dány a proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení nepřisluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámce jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. května 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

